

ISSO Zlati kamen – Informacijski sistem slovenskih občin

© Zlati kamen, 2014

Zlati kamen je skupna blagovna znamka družb Planet GV in SBR.

Izdelava analize:
SBR d.o.o.

www.zlatikamen.si

Kazalo

Uvod	5
Indeks ISSO.....	6
Kako brati analizo ISSO?	8
Povzetek	11
Pregled uvrstitev občine Lendava	13
00 Indeks ISSO.....	17
01 Demografija.....	19
02 Proračun in učinkovitost.....	23
03 Gospodarstvo.....	27
04 Trg dela.....	31
05 Izobrazba	35
06 Življenjski standard*	37
07 Socialna kohezija in politična kultura	41
08 Okolje	43
09 Razvojna dinamika.....	45

Uvod

Kar so za države indeksi konkurenčnosti, ki jih objavljajo organizacije kot denimo Svetovni ekonomski forum v Davosu, je za slovenske občine Indeks ISSO: orodje, ki omogoča smiselno merjenje razvojnih dosežkov občine in primerjavo z drugimi kraji ne glede na njihovo velikost.

Pri tem naša metodologija ni omejena le na konkurenčnost občine. Zajema različne razsežnosti in poglede. Poleg gospodarskih kazalnikov vključuje še sedem drugih področij: od demografije prek okolja do učinkovite in uravnotežene rabe proračuna. Skupaj vključuje indeks 55 kazalnikov.

Za občine je v Sloveniji na voljo zelo veliko takšnih in drugačnih statističnih podatkov. Teh podatkov je pravzaprav že nepregledna množica. V času interneta je dostop do podatkov vse manjši problem – nasprotno, največ težav pri delu s podatki prinaša njihovo preobilje. Prav tu je prednost naše metodologije: osredotočena je na omejeno število podatkov za posamezno področje – na tako imenovane kritične kazalnike uspešnosti. V dobro vodenih podjetjih je delo s KPIji (key performance indicators) nekaj običajnega tako kot je v poslovnem svetu uveljavljena maksima: »kar merim, s tem upravljam«. Kar velja za podjetja, velja tudi za občine, seveda s tem, da so kazalniki za spremljanje uspešnosti lokalne samouprave nekaj povsem drugega od tistih, ki so v rabi v gospodarstvu.

Znotraj projekta Zlati kamen razvijamo uravnotežen sistem kazalnikov za občine že od leta 2011. Verzija sestavljenega indeksa za leto 2014 prinaša precejšnje spremembe. Povečali smo število kazalnikov (dodali smo kar 12 novih), predvsem pa smo jih uredili v tri skupine. Za vsako od teh skupin smo oblikovali poseben indeks, ki ponovno hitro in učinkovito pokaže, kako uspešna je glede na ta aspekt posamezna občina v primerjavi z ostalimi.

V prvi skupini so kazalniki, ki spremljajo aktivnosti občine (indeks AS). Podatki v tej skupini nam pokažejo dve stvari. Prvič, v katero smer gredo glavne aktivnosti občine: koliko sredstev namenja občina za posamezna področja, ki so kritična za dolgoročno razvojno uspešnost. Drugič, kako učinkovito deluje občinska uprava, oziroma kako učinkovito porablja proračunska sredstva.

Druga skupina vključuje dinamične indikatorje (indeks DIS), torej tiste, ki merijo spremembo na izbranih ključnih razvojnih področjih. Tretja skupina kazalnikov prikazuje doseženo stanje (indeks QS). V tej skupini je velik poudarek na podatkih, ki prikazujejo življenjski standard občanov. Poenostavljeno rečeno so tri področja postavljena tako, da z aktivnostmi (AS) dosežemo spremembe (DIS), vse to pa se čez čas odrazi na stanju (QS).

Kaj nam to omogoča? Ko načrtujemo aktivnosti, jih s pomočjo indikatorjev v indeksu AS primerjamo z ostalimi občinami. Te aktivnosti so povezane z določenimi cilji. Če na primer vlagamo sredstva v pospeševanje malega gospodarstva, je verjetno naš cilj sprememba gospodarskega položaja občine. V kolikšni meri dosežemo naš cilj? Kako uspešni smo pri tem v primerjavi z ostalimi občinami? To lahko spremljamo s pomočjo kazalnikov dinamične spremembe. In ker gospodarstvo ni samo sebi namen, spremljamo gospodarske cilje v navezavi z ostalimi cilji, na primer s številom delovnih mest in z izboljšanim življenjskim standardom v občini – kar nam pokažejo kazalniki doseženega razvojnega stanja.

Ta zelo poenostavljen primer pokaže, kako lahko praktično uporabite sistem ISSO pri načrtovanju in pri spremljanju ciljev. Ti trije pogledi so novost. Sicer pa je indeks ISSO še naprej sestavljen iz podindeksov za osem različnih področij, v katera so razporejeni posamezni kazalniki. Ta področja so demografija, učinkovitost delovanja občine, dinamika gospodarskega razvoja, stanje na trgu dela in na področju izobrazbe, življenjski standard, socialna kohezija in politična kultura ter okoljska osveščenost. Kateri podatki so vključeni v indeks in kako so podatki urejeni, si lahko ogledate v priloženi shemi.

Indeks ISSO

šifra	kazalnik	obdobje	opombe
DEMOGRAFIJA			
S1D	Indeks staranja	zadnje leto	
S2D	Indeks odvisnosti	zadnje leto	
DI1D	Selitveni prirast	sprememba - pet let	
DI2D	Sprememba števila prebivalcev	sprememba - pet let	
DI3D	Sprememba starostne strukture	sprememba - pet let	
PRORAČUN – UČINKOVITOST OBČINE			
A1U	Pridobljena sredstva EU	pet let	na prebivalca
A2U	Rast prihodkov A*	pet let	*prihodki brez kapitalskih p., dohodnine in transferjev
A3U	Delež prihodkov AB**	zadnje leto	**prihodki brez kapit. p., dohodnine in transferjev iz Slovenije
A4U	Zadolženost	zadnje stanje	na prebivalca
A5U	Rast dolga	2009 - 2012	podatki so dostopni od leta 2009 naprej
A6U	Neto tekoči odhodki	pet let	na prebivalca
A7U	Odhodki za javno upravo	zadnje leto	na prebivalca
A8U	Rast odhodkov za javno upravo	pet let	
A9U	Investicije	pet let	na prebivalca
S3U	Finančna samostojnost občine	zadnje leto	
GOSPODARSTVO			
A11G	Spodbujanje razvoja malega gospodarstva	zadnje leto	na prebivalca
S4G	Dodana vrednost	zadnje leto	na prebivalca
S5G	investicije	zadnje leto	na prebivalca
S6G	število podjetij	zadnje leto	na 1000 prebivalcev
DI4G	Sprememba števila podjetij	sprememba - pet let	
DI5G	nova podjetja	sprememba - pet let	
DI6G	rast prihodka	sprememba - pet let	

TRG DELA			
S7TD	Delež zaposlenih	zadnji podatek	
S8TD	Število delovnih mest	zadnji podatek	Na 1000 prebivalcev
S9TD	Stopnja brezposelnosti	zadnji podatek	
S10TD	Struktura delovnih mest	zadnje leto	
S11TD	Indeks delovnih migracij*	zadnje leto	stopnja uravnoteženosti
A10TD	Aktivna politika zaposlovanja	pet let	na prebivalca
DI8TD	Število delovnih mest	sprememba - pet let	
DI9TD	Gibanje brezposelnosti	sprememba - pet let	
IZOBRAZBA			
A13I	Občinske štipendije	pet let	na prebivalca
S12I	Izobrazbena struktura	zadnje leto	delež prebivalcev z višjo ali visokošolsko izob.
S13I	Delež študentov	zadnje leto	Na 1000 prebivalcev
S14I	Delež diplomantov	zadnje leto	Na 1000 prebivalcev
DI10I	Sprememba izobrazbene strukture	sprememba - pet let	
ŽIVLJENJSKI STANDARD			
A15Q	Odhodki za kulturo	zadnje leto	na prebivalca
A16Q	Odhodki za šport	zadnje leto	na prebivalca
S15Q	Plače	zadnji podatek	neto vrednost
S16Q	Bruto prejemek	zadnji podatek	na prebivalca
S17Q	Stanovanjska površina	zadnji podatek	na prebivalca
S18Q	Prejemniki socialne pomoči	zadnji podatek	na 1000 prebivalcev
S19Q	Delež stanovanj brez vseh instalacij	zadnji podatek	
DI11Q	Bruto prejemek	sprememba - štiri leta*	*podatki so dostopni od leta 2009 naprej.
DI12Q	Prejemniki socialne pomoči	sprememba - pet let	
D14Q	priključenost stanovanj na vodovov	sprememba - pet let	
D15Q	priključenost stanovanj na kanalizacijo	sprememba - pet let	
SOCIALNA KOHEZIJA IN POLITIČNA KULTURA			
A19S	zunanja politika in mednarodna pomoč	pet let	na prebivalca
A20S	odhodki/ranjive skupine	pet let	na prebivalca
S20S	Kazalnik socialnega vedenja	zadnji podatek	voliina udeležba
S21S	Kazalnik asocialnega vedenja	povprečje petih let	delež obsojenih storilcev kaznivih dejanj v populaciji
OKOLJE			
A17E	Odhodki za varstvo okolja	pet let	na prebivalca

A18E	Odhodki za učen. rabo energije	pet let	na prebivalca
S22E	Zbrani odpadki	zadnje leto	na prebivalca
DI13E	Rast količine odpadkov	sprememba - pet let	

Iz šifre lahko razberemo, v katero skupino sodi kazalnik: oznaka »A« na začetku šifre pomeni, da podatek sodi med kazalnike aktivnosti. Oznaka »S« pomeni stanje, »DI« pa dinamični indeks.

Kako brati analizo ISSO?

Analiza ISSO prinaša vse ključne podatke in kazalnike, ki osvetljujejo razvojni položaj občine. Glavni namen analize je osvetliti relativni položaj občine in tako omogočiti primerjalno vrednotenje glede na posamezne prvine. Zato se analiza močno osredotoča na uvrstitve občine na lestvicah, pripravljenih za posamezne kazalnike.

Struktura analize

V prvem delu objavljamo povzetek, ki se osredotoča na najbolj izstopajoče podatke in posebej govori o razvojni dinamiki občine, doseženem stanju in aktivnostih (v skladu s strukturo indeksa ISSO, ki jo opisujemo v uvodu). Ob povzetku so posebej izpostavljeni tudi največji razvojni izzivi za občino – seveda z zornega kota kvantitativne analize.

V nadaljevanju objavljamo razlago uvrstitve glede na sestavljeni indeks ISSO. V osmih poglavjih, ki sledijo, s podatki opisujemo položaj občine na osmih področjih, ki so vključena v indeks. V zaključku se osredotočamo na razvojno dinamiko, torej na merljive spremembe v zadnjem obdobju.

Prikaz podatkov

Podatke prikazujemo v standardiziranih tabelah, ki prinašajo poleg vrednosti tudi uvrstitve in nekaj podatkov, ki nam pomagajo pri primerjalnem vrednotenju (oziroma benchmarkingu).

Primer:

Koeficient starostne odvisnosti (Kazalnik stanja)

	Škofljica	Slovenija	Regija
Vrednost	46,1	46	46,9
Uvrstitev		99	9
Najboljša vrednost		Zavrč (30,9)	Litija (42,7)
Najmanj ugodna vred.		Kostel (59)	Log Dragomer (54,4)

Ob naslovu je navedeno, v katero skupino kazalnikov sodi podatek – koeficient starostne odvisnosti sodi med kazalnike stanja. Vrednost koeficienta za občino Škofljica je 46,1. V sosednjih stolpcih so podatki za Slovenijo in regijo. Vrednost koeficienta za Slovenijo je tako 46, za osrednjeslovensko statistično regijo pa 46,9.

V drugi vrstici objavljamo uvrstitev. Glede na 210 (ali izjemoma 211) občin v Sloveniji je Škofljica po vrednosti koeficienta uvrščena na 99. mesto. V nekaterih primerih (kot je tudi koeficient starostne odvisnosti) so občine z nižjo vrednostjo kazalnika uvrščene višje. To je vedno pojasnjeno v opombah, ki so objavljene ob vsaki od tabel. V regiji je Škofljica

uvrščena glede na ta kazalnik na 9. mestu.

V zadnjih dveh vrsticah so objavljene občine z najbolj ali najmanj ugodno vrednostjo kazalnika. Ob imenu občine je objavljen tudi podatek. Torej: najbolj ugoden koeficient starostne odvisnosti v Sloveniji ima občina Zavrč, vrednost koeficienta pa je 30,9.

Izbor podatkov

Analiza ISSO temelji na kvantitativnih kazalnikih. Pri izboru smo upoštevali relevantnost oziroma uporabnost posameznega podatka, v veliki meri pa tudi dostopnost podatkov.

Uvrstitve

Praviloma je objavljena uvrstitev glede na 210 občin – ločeni podatki za občini Mirna in Trebnje dostikrat še niso na voljo, zlasti ker so pogosto objavljeni podatki za več let (kumulativni podatki, oziroma podatek o spremembi v večletnem obdobju). Kjer je bilo mogoče, je objavljena uvrstitev glede na 211 občin.

Razvrstitve

Podatki so praviloma uvrščeni od najugodnejšega (uvrstitev: 1) do najmanj ugodnega (uvrstitev: 210 ali 211). To velja praviloma tudi za podatke, kjer so večje vrednosti kazalnika manj ugodne (pri teh kazalnikih je posebej zabeleženo, da razvrščanje poteka od najbolj ugodne vrednosti do najmanj ugodne).

Povprečne vrednosti in indeksi

Kot povprečna vrednost je praviloma vzeta vrednost za Slovenijo. Ta vrednost se razlikuje od povprečne vrednosti za slovenske občine. Primer: podatek o odpadkih na prebivalca v občini primerjamo s podatkom na prebivalca za celo Slovenijo (in ne s povprečno vrednostjo glede na podatke 210 občin). Kjer vrednost za Slovenijo ni smiselna, uporabljamo praviloma srednje vrednosti (mediane) za občine.

Opozorilo: uvrstitev občine je lahko razmeroma slaba, četudi je vrednost kazalnika močno nad povprečjem za državo (ali obratno). To se zgodi, kadar vrednosti vodilnih občin močno odstopajo od povprečja.

Decili

Za interpretacijo sestavljenih indeksov za posamezna področja uporabljamo decile: torej razvrstitve vrednosti v deset skupin glede na uvrstitev. Najugodnejše uvrstitve (od prvega do vključno 21. mesta) sodijo v prvi decil. Najmanj ugodne (od 189. do 210. mesta) sodijo v deseti decil.

Decili

	Uvrstitve od:	do vključno:	vrednost kazalnika:
1. decil	1	21	močno nadpovprečna
2. decil	22	42	nadpovprečna
3. decil	43	63	nadpovprečna
4. decil	64	84	rahlo nadpovprečna
5. decil	85	105	povprečna
6. decil	106	126	povprečna
7. decil	127	147	rahlo podpovprečna
8. decil	148	168	podpovprečna
9. decil	169	189	podpovprečna
10. decil	190	210	močno podpovprečna

Omejitve analize

Podrobnejši kvalitativni vpogled presega domet te analize.

Podatki so relativne narave in jih je potrebno interpretirati z zrnomo soli. Vsekakor omogočajo medsebojno primerjavo občin, veliko previdnosti pa je potrebno pri oblikovanju posplošenih sklepov.

Povzetek

Lendava sodi med občine, ki se dolgoročno soočajo z najzahtevnejšimi razvojnimi izzivi. To ni nič novega in je dobro znano tudi širši javnosti. Analiza ISSO to podoba v glavnem potrjuje, ob tem pa vendarle odkriva vrsto premikov z drugačnim, bolj pozitivnim predznakom, ki puščajo bolj optimističen vtis.

Občina ima dokaj ugodne kazalniki aktivnosti – po sestavljenem indeksu aktivnosti je na solidnem 58. mestu. Vrednosti kazalnikov v glavnem ne izstopajo, kar kaže, da priložnosti za izboljšanje verjetno še niso izčrpane. Izjema je zmanjševanje odhodkov za javno upravo, kjer je občina na zelo visokem 10. mestu v Sloveniji. Sicer so vrednosti kazalnikov aktivnosti v glavnem nekoliko nad slovenskim povprečjem. Pod povprečjem sta zlasti raven investicijske aktivnosti in raven sredstev, ki jih občina namenja za spodbujanje malega gospodarstva. Gledano v celoti občina deluje dokaj varčno, učinkovito in uravnoteženo.

Indeks dinamike sprememb je pod povprečjem: na to vrednost močno vplivata dve področji, ki sta za občino kritični. To sta demografija in trg dela. Na teh dveh področjih še ni znamenj, da bi lahko prišlo do razvojnega preobrata. Bolj ugodna gibanja so na področju življenjskega standarda, ki se – tudi upošteva zahtevne socialne razmere v občini – vendarle izboljšuje. Po rasti povprečnih bruto prejemkov na posameznika v zadnjih letih je Lendava na zelo spodobnem 61. mestu v Sloveniji. Če pogledamo doseženo raven življenjskega standarda, občina sicer ne dosega slovenskega povprečja. V nekaj točkah Lendava to povprečje vseeno dosega, ali pa celo presega. Po plačah je uvrščena na solidnem 81. mestu, posebej pa občina izstopa po opremljenosti stanovanj s priključkom na kanalizacijo.

Prav posebna je situacija na gospodarskem področju. Kazalniki podjetniške dinamike dajejo mešano podobo. Po dinamiki nastajanja (in preživetja) novih podjetij je Lendava blizu slovenskega povprečja. Po rasti (oziroma padanju) prihodka gospodarstva je uvrščena precej nizko in je med občinami, ki jo je po tej plati kriza prizadela najbolj. Toda če iz skupne bilance občinskega gospodarstva izločimo največje podjetje – in obenem prvega bolnika v občini – znaša padec prihodka v petih letih le še dobre 3 odstotke – to pa je precej boljši rezultat od Slovenije v celoti, kjer so prihodki zdrsili za več kot 8 odstotkov. Kazalniki stanja za gospodarstvo imajo solidne, nekoliko nadpovprečne vrednosti. To velja zlasti za investicije, po katerih je Lendava na 35. mestu.

Statistični podatki po definiciji opisujejo preteklo stanje – to je omejitev naše kvantitativno utemeljene analize. Če pogledamo tudi kvalitativne dejavnike, bi lahko sklepali, da je kriza gospodarstva v občini dosegla dno. Znaki, da bi lahko prišlo do preobrata, so ureditev lastništva velikih podjetij, odpiranje novih trgov in prihod oziroma intenzivnejši vstop strateških partnerjev v delovanje ključnih družb.

Če pogledamo osem področij, ki so vključena v indeks ISSO, lahko ugotovimo, da je Lendava na petih področjih blizu slovenskega povprečja. Občina izrazito zaostaja na treh področjih: demografskem, trgu dela in na področju socialne kohezije.

Glavni razvojni izzivi

⇒ Demografska gibanja

Na področju demografskih gibanj je Lendava najdlje od povprečja in se uvršča prav med zadnje občine v Sloveniji. Kritično je razmeroma hitro odseljevanje prebivalstva, naravni prirast je negativen, starostna struktura je med najslabšimi in se še poslabšuje – prebivalstvo se namreč nadpovprečno hitro stara. Očitno je, da se iz občine odseljujejo predvsem mlajši.

⇒ Trg dela

Brezposelnost je večja le še v eni slovenski občini (v sosednjem Dobrovniku). Delež delovno aktivnega prebivalstva je nizek, dinamika na trgu dela (torej rast števila delovnih mest) pa ostaja podpovprečna.

⇒ Socialno stanje

Neposredna posledica zahtevnega stanja na trgu dela je seveda neugodna socialna slika: veliko število prejemnikov socialnih pomoči, zelo nizka stopnja socialne kohezije.

Področja, na katere velja biti pozoren:

⇒ Gospodarstvo

Kot kažejo primeri vrste občin, je podjetniška dinamika najboljša pot do stabilnega trga dela in boljšega življenjskega standarda. Dobre vrednosti posameznih kazalnikov niso dovolj močan razlog, da področju ne bi namenjali vse pozornosti tudi v prihodnje.

⇒ Izobrazba

Izobrazbena struktura ostaja pod slovenskim povprečjem. Ob tem se struktura ne izboljšuje dovolj hitro.

Sklep

Raziskati razloge, ki so pripeljali do dolgoročno negativnih demografskih gibanj, močno presega domet te raziskave. Ugotovimo lahko le, da bi te razloge kazalo podrobno osvetliti: le tako je možno najti prave rešitve, ki bi lahko pripeljali do preobrata na demografskem področju. Preobrat na trgu dela je zagotovo pomemben vzvod, a slutimo, da ob tako »množičnem« begu iz občine samo izboljšanje na trgu dela ne bo dovolj – kar nekaj občin ima prav tako zahtevno situacijo na trgu dela, a te niso sprožile migracij v takšnem obsegu. Ključni vzvod za preobrat na trgu dela se seveda skriva v gospodarstvu. Zaenkrat še ne moremo govoriti, da bi v občini prišlo do preobrata na gospodarskem področju – čeprav kar nekaj indicev kaže, da bi bil ta preobrat lahko blizu, ga s pomočjo trdnih statistik še ne moremo zanesljivo potrditi.

Dobra vrednost kazalnikov aktivnosti je v celoti gledano vsekakor obetaven znak, ki kaže, da občinska uprava v grobem deluje učinkovito in ravna smotrno ter odgovorno s sredstvi. V prihodnosti bo zanimivo opazovati, če bodo tem »ugodnim« aktivnostim zares sledile izboljšave kazalnikov dinamičnih sprememb in doseženega razvojnega stanja občine.

Pregled uvrstitev občine Lendava

Kazalniki aktivnosti

UČINKOVITOST	Semič
Pridobljena sredstva EU	77
Rast netrfernih in trajnih prihodkov	169
Delež "lastnih" prihodkov	76
Zadolženost	85
Rast dolga	84
Neto tekoči odhodki	130
Odhodki za javno upravo	87
Rast odhodkov za javno upravo	10

AKTIVNOSTI OBČINSKE UPRAVE

Investicije	154
Aktivna politika zaposlovanja	54
Spodbujanje razvoja malega gospodarstva	180
Občinske štipendije	95
Odhodki za kulturo	39
Odhodki za šport	28
zunanja politika in mednarodna pomoč	46
odhodki/ranljive skupine	99
Odhodki za varstvo okolja	70
Odhodki za učen. rabo energije	72

Kazalniki dinamike sprememb

DEMOGRAFIJA	
Selitveni prirast	200
Sprememba števila prebivalcev	204
Sprememba starostne strukture	176
GOSPODARSTVO	
Sprememba števila podjetij	100
Nova podjetja	132
Rast prihodka	162
TRG DELA	
Število delovnih mest	187
Gibanje brezposelnosti	161

IZOBRAZBA	
Sprememba izobrazbene strukture	102
ŽIVLJENJSKI STANDARD	
Bruto prejemek	61
Prejemniki socialne pomoči	20
Novi priključki na kanalizacijo	166
Novi priključki na vodovod	54
OKOLJE	
Rast količine odpadkov	73

Kazalniki doseženega stanja

DEMOGRAFIJA	
Indeks staranja	205
Indeks odvisnosti	56
PRORAČUN – UČINKOVITOST OBČINE	
Finančna samostojnost občine	118
GOSPODARSTVO	
Dodana vrednost	87
investicije	35
število podjetij	56
TRG DELA	
Delež zaposlenih	193
Število delovnih mest	55
Stopnja brezposelnosti	209
Struktura delovnih mest	65
Indeks delovnih migracij	23
IZOBRAZBA	
Izobrazbena struktura	158
Delež študentov	66
Delež diplomantov	175
ŽIVLJENJSKI STANDARD	
Plače	86
Bruto prejemek	143
Stanovanjska površina	131
Prejemniki socialne pomoči	207
Delež stanovanj brez vseh instalacij	118

SOCIALNA KOHEZIJA	
Kazalnik socialnega vedenja	194
Kazalnik asocialnega vedenja	199
OKOLJE	
Zbrani odpadki	153

Zelene oznake: uvrstitev v prvi decil (zgornjih deset odstotkov občin)

Rumene oznake: uvrstitev v prvi kvartil (zgornjih 25 odstotkov občin)

Rdeče oznake: uvrstitev v zadnji decil (zadnjih 10 odstotkov občin)

00 Indeks ISSO

Vrednost sestavljenega indeksa: **36,84**

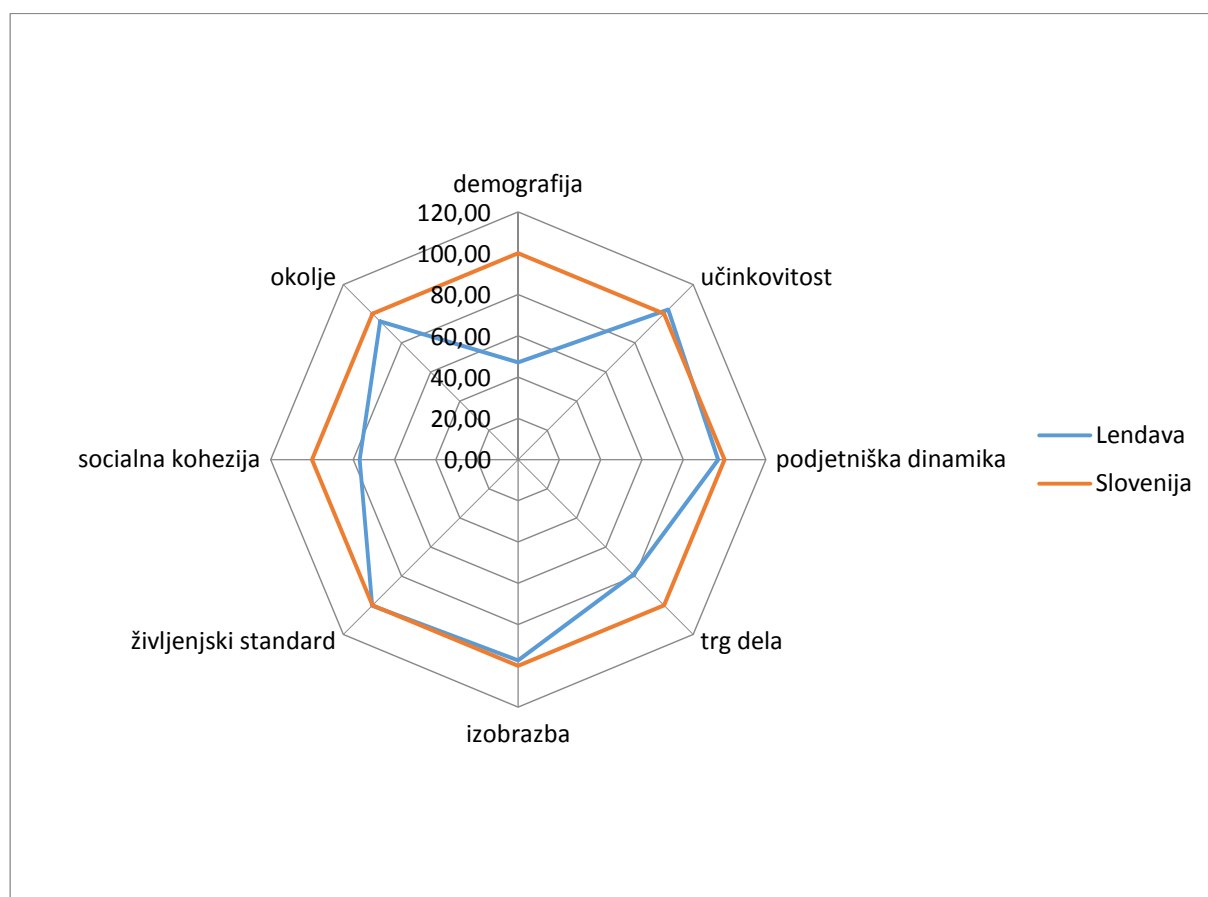
Uvrstitev: **201**

Najboljša vrednost indeksa: 52,78 (Šempeter-Vrtojba)

Podindeksi, ki tvorijo sestavljeni indeks:

	demografija	učinkovitost	gospodarstvo	trg dela	izobrazba	življenjski standard	socialna kohezija	okolje
Lendava	20,78	53,26	24,10	35,61	43,76	45,57	33,63	35,18
Slovenija	44,11	51,75	24,87	45,07	44,95	45,46	43,70	37,18

Vrednost sestavljenega indeksa ISSO je za Lendavo nizka – kar na splošno velja za občine v severovzhodnem delu Slovenije. Področja, kjer občina posebej zaostaja za slovenskim povprečjem, so demografija (tu je zaostanek največji), socialna kohezija in trg dela. Na petih področjih Lendava

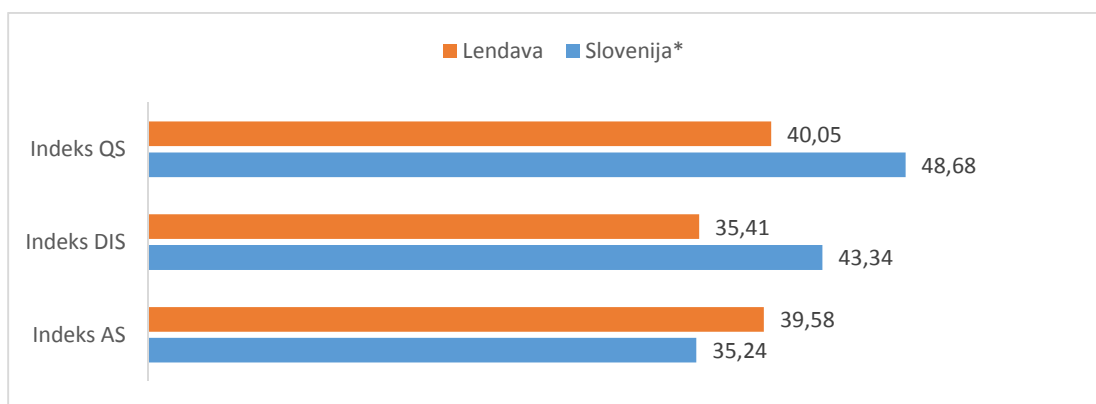
dosega slovensko povprečje – ali pa je zaostanek minimalen. Po učinkovitosti Lendava povprečje rahlo presega.

Če pogledamo posebej kazalnike aktivnosti, razvojne dinamike in doseženega stanja, dobimo naslednjo sliko.

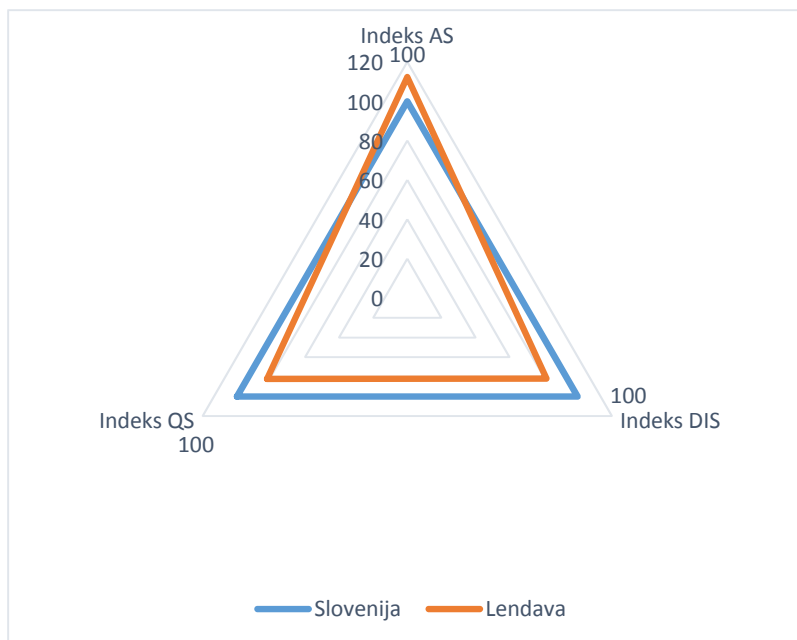
	Slovenija*	Lendava	uvrstitev
Indeks AS	35,24	39,58	58
Indeks DIS	43,34	35,41	180
Indeks QS	48,68	40,05	186

*srednja vrednost

Indeks AS: sestavljeni indeks s kazalniki aktivnosti, indeks DIS: sestavljeni indeks s kazalniki razvojne dinamike in indeks QS, kazalniki doseženega stanja.

Dvignjen trikotnik označuje občino, ki izstopa po aktivnostih, a zaostaja tako po doseženem razvoju kot po razvojni dinamiki.

01 Demografija

Vrednost sestavljenega indeksa: **20,78**

Uvrstitev: **209**

10. decil

Najboljša vrednost indeksa: Zavrč (92,29)

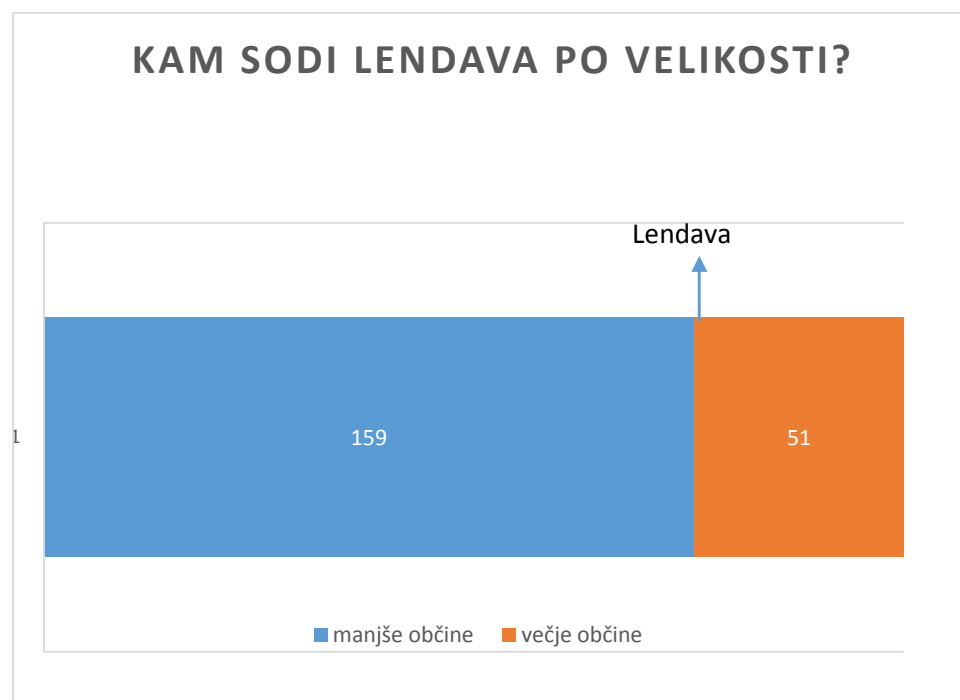
Osnovni kazalniki

Število prebivalcev: 10.669

(stanje 1.7.2013)

Uvrstitev	Slovenija	Regija (27 občin)
	52	3

Lendava sodi med večje občine (10.001 – 20.000 prebivalcev) – v tem velikostnem razredu je skupaj 36 občin – manj prebivalcev v istem razredu ima ena občina (Šmarje pri Jelšah). Če se bodo neugodna gibanja na demografskem področju nadaljevala, lahko Lendava že prej kot v desetih letih zdrsne pod mejo 10.000 prebivalcev.

51 občin v Sloveniji ima več in 159 občin manj prebivalcev od Lendave.

Ključni razvojni kazalniki (indeks ISSO)

Indeks staranja (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	181,1	118,1	137,2
Uvrstitev		205	24
Najboljša vrednost		Komenda (60,4)	Črenšovci (97,4)
Najmanj ugodna vred.		Hodoš (293,9)	Hodoš (293,9)

Indeks staranja je razmerje med starim (stari 65 let ali več) in mladim prebivalstvom (stari od 0 do 14 let) pomnoženo s 100. Podatek za 2012. Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.

Koeficient starostne odvisnosti (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	44,4	46	44,9
Uvrstitev		56	8
Najboljša vrednost		Zavrč (30,9)	Turnišče (39,1)
Najmanj ugodna vred.		Kostel (59)	Hodoš (53,1)

Koeficient starostne odvisnosti je razmerje med številom otrok (0 do 14 let) in starejših (65 let ali več) ter številom delovno sposobnih prebivalcev, torej prebivalcev, starih 15 do 64 let, pomnoženo s 100. Koeficient starostne odvisnosti pove, koliko otrok in starejših prebivalcev je odvisnih od 100 delovno sposobnih. Podatek za 2012. Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.

Selitveni prirast na 1000 prebivalcev (Kazalnik spremembe)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	-39,08	5,52	-11,93
Uvrstitev		200	26
Najboljša vrednost		Hodoš (192,89)	Hodoš (192,89)
Najmanj ugodna vred.		Sred. ob Dravi (-81)	Črenšovci (-49,74)

Selitveni prirast je razlika med številom priseljenih in odseljenih ljudi v občini v določenem obdobju, praviloma koledarskem letu. Kumulativni podatek za pet let (2008 – 2012), preračunan na 1000 prebivalcev.

Sprememba števila prebivalcev (Kazalnik spremembe)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	-4,39%	+0,82%	-1,68%
Uvrstitev		204	26
Najboljša vrednost		Zavrč (+17,85%)	Hodoš (+13,13%)
Najmanj ugodna vred.		Sv. Trojica (-6,57%)	Šalovci (-5,03%)

Sprememba števila prebivalcev med 1.7.2009 in 1.7. 2013 v odstotkih.

Sprememba starostne strukture (Kazalnik spremembe)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	+8,2%	+4,3%	+5,1%
Uvrstitev		176	21
Najboljša vrednost		Zavrč (-14,4%)	Šalovci (-3,1%)
Najmanj ugodna vred.		Trzin (+36,29%)	Hodoš (+22,07%)

Sprememba deleža starejših od 65 let med letoma 2008 in 2012. Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje. Regija: srednje vrednosti.

02 Proračun in učinkovitost

Vrednost sestavljenega indeksa: **53,26**

Uvrstitev: **88**

5. decil

Najboljša vrednost indeksa: Prebold (72,45)

Ključni razvojni kazalniki (indeks ISSO)

PRIDOBljena SREDSTVA EU (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost v €	476€	314,4€	431€
Uvrstitev		77	13
Najboljša vrednost		Mokronog Trebelno (4.278€)	Velika Polana (2.836€)
Najmanj ugodna vr.		0 (22 občin)	0 (3 občine)

Vsota prejetih sredstev iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU (šifra 741 po enotnem kontnem načrtu) in (neposredno) prejeta sredstva EU (šifra 78). Preračunano na prebivalca. Obdobje: 2008 – 2012. Slovenija in regija: srednja vrednost.

RAST NETRANSFERNIH IN TRAJNIH PRIHODKOV (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	-20%	-0,7%	-4,3%
Uvrstitev		169	21
Najboljša vrednost		Razkrižje 139%	Razkrižje +139%
Najmanj ugodna vr.		Pesnica -71,1%	Turnišče -43%

2008 – 2012. Rast »kakovostnih« prihodkov občine. To so prihodki brez transferjev, kapitalskih prihodkov in dohodnine. Gre za prihodke, ki so trajnejše narave, niso transferni in bolj odvisni od posamezne občine, kot od državnih mehanizmov za razporejanje sredstev. Kazalnik nam torej pokaže spretnost občine, da povečuje te, pogojno rečeno »lastne« prihodke.

DELEŽ »LASTNIH« PRIHODKOV (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	27,3%	33,1%	23,5%
Uvrstitev		76	8
Najboljša vrednost		Markovci 52%	Velika Polana 50,4%
Najmanj ugodna vr.		Gornji Petrovci 8,3%	Gornji Petrovci 8,3%

Kot »lastne« prihodke smo opredelili tiste, ki so relativno bolj odvisni od delovanja občine (in manj od državnih mehanizmov) – gre za vsoto »nedržavnih prihodkov« in sredstev iz skladov EU. Delež: v skupnih prihodkih občine, povprečna vrednost za obdobje 2008 - 2012. Regija: srednja vrednost.

ZADOLŽENOST (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost v €	183€	254	218€
Uvrstitev		85	13
Najboljša vrednost		0 (21 občin)	0 (3 občine)
Najmanj ugodna vr.		Gornji Petrovci 1.740 €	Gornji Petrovci 1.740 €

Stanje 31.12.2012 (Vir: Ministrstvo za finance). Vsi podatki so preračunani na prebivalca. Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje. Slovenija in regija: srednja vrednost.

RAST ZADOLŽENOSTI (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost v €	+1,7	+29,8	0
Uvrstitev		84	15
Najboljša vrednost		Dobrovnik -334€	Dobrovnik -334€
Najmanj ugodna vr.		Litija +814 €	Gornji Petrovci +658€

2009 – 2012 (Podatki za obdobje pred letom 2009 niso dostopni). Sprememba vrednosti občinskega dolga na prebivalca v €. Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje. Slovenija in regija: srednja vrednost.

NETO TEKOČI ODHODKI (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost v €	240€	219€	240€
Uvrstitev		130	14
Najboljša vrednost		Vuzenica 93€	Križevci 121€
Najmanj ugodna vr.		Kostel 1.090€	Hodoš 804€

Tekoči odhodki, zmanjšani za vrednost rezerv. Podatki so za pet let (2008 – 2012). Podatek o neto tekočih odhodkih nam daje okvirno sliko o tem, koliko stane občinska uprava. Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje. Slovenija in regija: srednja vrednost.

ODHODKI ZA JAVNO UPRAVO (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost v €	147€	159€	173€
Uvrstitev		87	8
Najboljša vrednost		Polzela 88€	Križevci 90€
Najmanj ugodna vr.		Kostel 1.097€	Hodoš 441€

2012, na prebivalca. Vir: zaključni računi občin. Postavka 01 po enotnem kontnem načrtu. Podatek o odhodkih za javno upravo daje drug zorni kot na to, koliko porabi občina za delovanje administracije. Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje. Slovenija in regija: srednja vrednost.

RAST ODHODKOV ZA JAVNO UPRAVO (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	-41 %	+5%	+0,6%
Uvrstitev		10	1
Najboljša vrednost		Komenda -78%	Lendava
Najmanj ugodna vr.		Cirkulane +189%	Turnišče +141%

2008 – 2012. Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje. Slovenija in regija: srednja vrednost.

INVESTICIJE (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost v €	1.633€	1.878€	1.865€
Uvrstitev		154	19
Najboljša vrednost		Solčava 8.144€	Hodoš 5.016€
Najmanj ugodna vr.		Šmartno ob Paki 675€	Cankova 1.033€

Investicijski odhodki iz občinskega proračuna. Podatek za pet let (2008 – 2012). Na prebivalca.

FINANČNA SAMOSTOJNOST OBČIN (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	101,5 %	105%	77,5%
Uvrstitev		118	5
Najboljša vrednost		Trzin 237%	Murska Sobota 131%
Najmanj ugodna vr.		Hodoš 26%	Hodoš 26%

Finančna samostojnost občine: kazalnik nam pove, kolikšen delež tekoče porabe občine je pokrit s hipotetičnimi lastnimi trajnimi sredstvi občine. Podatek nima absolutne vrednosti, ampak zgolj primerjalno. Tekoča poraba je definirana kot razlika med celotnimi odhodki občine in vsemi investicijami (investicijskimi odhodki in transferji). Hipotetični lastni trajni prihodki so vsi prihodki občine razen kapitalskih in vseh transfernih, vključno s sredstvi Evropske unije. Prihodki so hipotetični zato, ker smo izničili učinek solidarnostne izravnave in kot prihodek iz dohodnine upoštevali 54 odstotkov dohodnine, ki je bila dejansko odmerjena občanom neke občine v letu 2011. Vsi podatki so za leto 2011.

Tako definirani hipotetični lastni prihodki občine bi znašali 6,66 milijona €, medtem ko je tekoča poraba znašala 6,56 milijona evrov: občina je tako »ustvarila« za približno 100.000 evrov več sredstev, kot jih je porabila za sprotne namene.

03 Gospodarstvo

Vrednost sestavljenega indeksa: **24,01**

Uvrstitev: **113**

Najboljša vrednost indeksa: Ljubljana (69,09)

Ključni razvojni kazalniki (indeks ISSO)

Poglavje vsebuje zbirne podatke iz baze GV IN. Vsi podatki so za leto 2012, če ni označeno drugače.

SPODBUJANJE MALEGA GOSPODARSTVA (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost v €	0,73€	36,75€	35,96€
Uvrstitev		180	13
Najboljša vrednost		Odranci 605€	Odranci 605€
Najmanj ugodna vr.		0 (25 občin)	0 (6 občin)

Sredstva, namenjena v proračunu za spodbujanje malega gospodarstva v obdobju 2008 – 2012, preračunana na prebivalca. Postavka 14029001 po enotnem kontnem načrtu.

DODANA VREDNOST (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost v €	4.255€	3.434€	1.686€
Uvrstitev		87	6
Najboljša vrednost		Trzin 46.804€	Gornja Radgona 10.016€
Najmanj ugodna vr.		Hodoš -8€	Hodoš -8€

Osnovni ekonomski indikator, ki kaže ustvarjeno vrednost gospodarskih družb v obdobju. Gre za kosmati donos iz poslovanja, zmanjšan za vrednost stroškov, vrednost zalog in drugih poslovnih odhodkov. Preračunano na prebivalca.

BRUTO INVESTICIJE V GOSPODARSTVU (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost v €	2.354€	2.232€	1.408€
Uvrstitev		35	4
Najboljša vrednost		Šoštanj 30.355€	Dobrovnik 6.912€
Najmanj ugodna vr.		0 (dve občini)	Gornji Petrovci 35€

Vrednost investicij v osnovna sredstva v letu 2012. Preračunano na prebivalca.

ŠTEVILO PODJETIJ (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	23,13	33,01	16,59
Uvrstitev		56	2
Najboljša vrednost		Trzin 177	Murska Sobota 32,57
Najmanj ugodna vr.		Sveti Tomaž 3,3	Grad 2,26

Gospodarske družbe in zadrage v poslovnem registru. Število na 1000 prebivalcev. Stanje: 30.6.2013

SPREMEMBA ŠTEVILA PODJETIJ (Kazalnik sprememb)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	3,07	4,6	3,13
Uvrstitev		100	10
Najboljša vrednost		Trzin 18,5	Križevci 8,49
Najmanj ugodna vr.		Jezerško -6	Razkrižje -1,48

Sprememba števila gospodarskih družb in zadrug v poslovnem registru med leti 2008 in 2012. Število je preračunano na 1000 prebivalcev.

NOVA PODJETJA (Kazalnik sprememb)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	5,79	6,6	4,77
Uvrstitev		132	7
Najboljša vrednost		Trzin 17,6	Murska Sobota 8,57
Najmanj ugodna vr.		Grad 2	Grad 2

Letna dinamika nastajanja novih podjetij. Povprečno letno število novo registriranih gospodarskih subjektov v obdobju 2008 – 2012, preračunano na 1000 prebivalcev.

RAST PRIHODKA (Kazalnik sprememb)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	-20,7%	-8,5%	-4%
Uvrstitev		162	21
Najboljša vrednost		Odranci 822%	Odranci 822%
Najmanj ugodna vr.		Hodoš -86%	Hodoš -86%

Sprememba celotnega prihodka gospodarstva v občini med leti 2008 in 2012 v odstotkih.

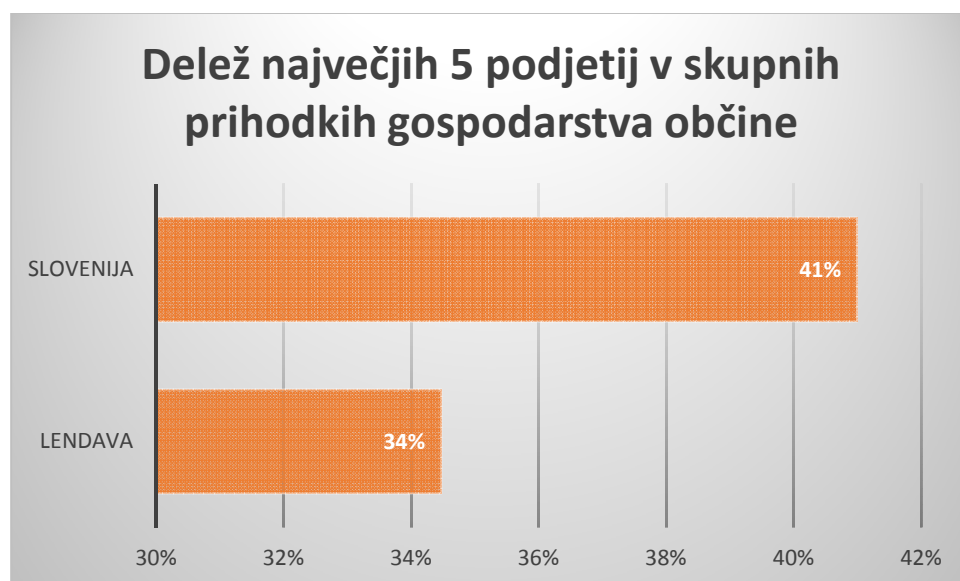
Odvisnost od največjega podjetja v občini

Velikostna struktura gospodarstva

Pet največjih podjetij v občini

1	NAFTA - PETROCHEM d.o.o.	20.670.139
2	VARIS Lendava d.d.	13.963.310
3	NAFTA STROJNA d.o.o.	13.632.089
4	VARSTROJ d.d.	11.373.880
5	KG LENDAVALA d.d.	6.446.590

Pet največjih podjetij je leta 2012 ustvarilo skupaj 66 milijona evrov prihodka ali 34 odstotkov celotnega prihodka gospodarstva v občini.

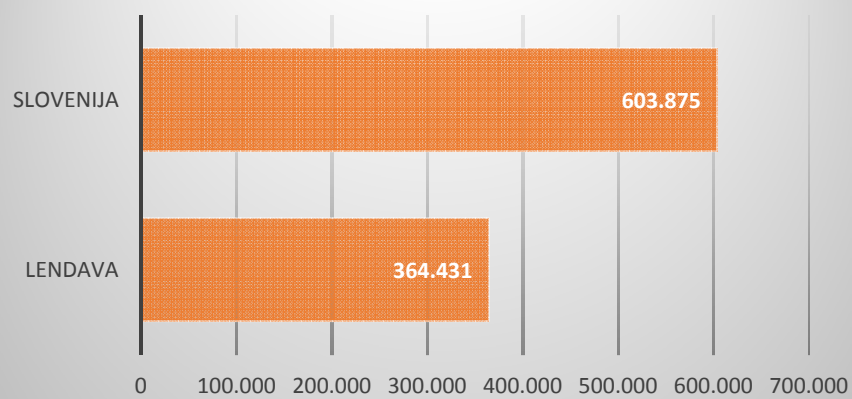

Največje podjetje v občini je že dlje časa v resnih težavah, kar močno vpliva tudi na velikostna razmerja. Nafta Petrochem je leta 2012 prispevala le še 10,7 odstotkov k skupnim prihodkom gospodarstva občine. V povprečju je največja gospodarska družba udeležena v celotnih prihodkih z dobrimi 20 odstotki. Približno tak delež je imela tudi Nafta Petrochem v času pred krizo, od takrat pa so se prihodki družbe skrčili s 62,7 milijona (2008) na dobrih 20 milijonov. Ob tem je družba ustvarila v petih letih za približno 22 milijonov akumulirane izgube.

V celoti je gospodarstvo Lendave precej razpršeno, na kar močno vplivajo prav težave večjih podjetij, zlasti Nafta Lendava. Na razpršenost kaže tudi povprečna velikost podjetja – ta dosega le 60 odstotkov povprečja za Slovenijo.

Pričakujemo lahko, da se bo slika v prihodnjih letih spremenila. Napovedani vstop strateškega kupca v Nafto Lendava bo zelo verjetno pomenil najmanj to, da se bo drsenje družbe zaustavilo. Enako lahko pričakujemo pri družbi Varstroj, ki jo je že prevzela japonska korporacija Daihen. Zdi se, da je uspešen vstop Varisa na nemški trg stabiliziral poslovanje te družbe. Nafta Strojna in KG Lendava imata stabilne prihodke, solidne dobičke in odlično bonitetno oceno (GV IN: A1++).

Povprečna velikost podjetja

04 Trg dela

Vrednost sestavljenega indeksa: **35,61**

Uvrstitev: **182**

Najboljša vrednost indeksa: Idrija (66,24)

Ključni razvojni kazalniki (indeks ISSO)

PRORAČUNSKI ODHODKI ZA AKTIVNO POLITIKO ZAPOSLOVANJA (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	30,32€	19,9€	60,68€
Uvrstitev		54	23
Najboljša vrednost		Hodoš 717€	Hodoš 717€
Najmanj ugodna vr.		0 (47 občin)	Razkrižje 0

Postavka 1003 po enotnem kontnem načrtu. Vsota 2008 – 2012, preračunana na prebivalca.

DELEŽ DELOVNO AKTIVNEGA PREBIVALSTVA (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	49%	56%	34,25%
Uvrstitev		193	17
Najboljša vrednost		Cerkno 67%	Sveti Jurij ob Ščavnici 55%
Najmanj ugodna vr.		Kuzma 32%	Kuzma 32%

Delež delovno aktivnega prebivalstva, torej vseh zaposlenih in samozaposlenih oseb v populaciji starih med 15 in 64 letom. Stanje: 1.1.2013

ŠTEVILO DELOVNIH MEST V OBČINI (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	313	383	310,5
Uvrstitev		55	5
Najboljša vrednost		Trzin 1.277	Murska Sobota 667
Najmanj ugodna vr.		Hodoš 75	Hodoš 75

Število delovnih mest na 1000 prebivalcev. Delovno aktivno prebivalstvo glede na občino delovnega mesta (in ne prebivališča). Stanje: 1.1.2013

Osrednjeslovenska regija brez Ljubljane: 259 delovnih mest na 1000 prebivalcev.

STOPNJA BREZPOSELNOSTI. (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	21,9%	12,8%	16,7%
Uvrstitev		209	26
Najboljša vrednost		Gorenja Vas-Poljane 5,4%	Veržej 11,2%
Najmanj ugodna vr.		Dobrovnik 23,7%	Dobrovnik 23,7%

Stopnja registrirane brezposelnosti je odstotni delež registriranih brezposelnih oseb med aktivnim prebivalstvom. Stopnja registrirane brezposelnosti po občinah, je prikazana glede na stalno prebivališče delovno aktivnih prebivalcev in registriranih brezposelnih oseb. Občine z nižjo stopnjo brezposelnosti so uvrščene višje. Stanje: junij 2013

STRUKTURA DELOVNIH MEST (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	20,18%	24,3%	17,71%
Uvrstitev		65	6
Najboljša vrednost		Ljubljana 35%	Kobilje 28,57%
Najmanj ugodna vr.		Sv.Andraž v Slo. Goricah 4,6%	Odranci 9,2%

Delež poklicev iz prve in druge skupine (torej najzahtevnejših vodstvenih in strokovnih poklicev) po standardni klasifikaciji in po občinah delovnega mesta. Stanje na 1.1.2013.

INDEKS DELOVNIH MIGRACIJ. (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	77	126	102
Uvrstitev		23	1
Najboljša vrednost		Bovec 53	Lendava
Najmanj ugodna vr.		Trzin 168	Odranci 137

Indeks delovnih migracij združuje podatek o deležu delovnih migrantov, torej prebivalcev, ki se vsak dan vozijo na delo v drugo občino, s podatkom o deležu delovnih mest v občini, na katerih so zaposleni migranti, ki vsak dan prihajajo na delo od drugod. Kombinirani podatek je merilo, ki nam pokaže intenzivnost delovnih migracij – in s tem obremenjenost infrastrukture ter okolja. Indeks je izračunan iz podatkov za leto 2012. Občine z nižjo vrednostjo indeksa so uvrščene višje. Slovenija in regija: srednje vrednosti.

SPREMEMBA ŠTEVILA DELOVNIH MEST (Kazalnik sprememb)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	-17,52%	-7%	-12,38%
Uvrstitev		187	21
Najboljša vrednost		Odranci +57%	Odranci +57%
Najmanj ugodna vr.		Bloke -60%	Hodoš -47%

Sprememba števila delovnih mest v občini med leti 2009 in 2013 (podatki za avgust).

GIBANJE BREZPOSELNOSTI (Kazalnik sprememb)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	3,9%	3,4%	1,5%
Uvrstitev		161	23
Najboljša vrednost		Rečica ob Savinji: - 4,4%	Velika Polana: -2,2%
Najmanj ugodna vr.		Radeče 10,6%	Hodoš 8,8%

Sprememba števila odstotnih točk med avgustom 2009 in avgustom 2013. Občine z nižjo vrednostjo so uvrščene višje.

05 Izobrazba

Vrednost sestavljenega indeksa: **43,76**

6. decil Uvrstitev: **117**

Najboljša vrednost indeksa: Vipava (70,83)

Ključni razvojni kazalniki (indeks ISSO)

OBČINSKE ŠTIPENDIJE (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	1€	5,6€	22€
Uvrstitev		95	22
Najboljša vrednost		Gornji Petrovci 152	Gornji Petrovci 152
Najmanj ugodna vr.		0 (89 občin)	0 (4 občine)

Vsota izplačanih štipendij v obdobju 2008 – 2012, preračunana na prebivalca. Podatki iz zaključnih računov občine. Štipendije: šifra 1903 po enotnem kontnem načrtu.

IZOBRAZBENA STRUKTURA (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	24,3%	29,4%	22,3%
Uvrstitev		100	4
Najboljša vrednost		Trzin 46,8%	Murska Sobota 33,4%
Najmanj ugodna vr.		Hodoš 8,8%	Hodoš 8,8%

Izobrazbena struktura: delež delovno aktivnega prebivalstva z bivališčem v občini in visoko ali višjo izobrazbo. Delovno aktivno prebivalstvo sestavljajo zaposlene in samozaposlene osebe.

DELEŽ ŠTUDENTOV (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	31,9	47,5	32,4
Uvrstitev		172	17
Najboljša vrednost		Vipava 56,4	Veržej 44,6
Najmanj ugodna vr.		Osilnica 12,6	Hodoš 13,3

Število študentov s stalnim bivališčem v občini na 1000 prebivalcev. Regija: srednja vrednost.

DELEŽ DIPLOMANTOV (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	9,3	10	8,1
Uvrstitev		124	7
Najboljša vrednost		Jezerško 17,4	Razkrižje 11,2
Najmanj ugodna vr.		Hodoš 0	Hodoš 0

Število diplomantov s stalnim bivališčem v občini na 1000 prebivalcev. Regija: srednja vrednost.

SPREMEMBA IZOBRAZBENE STRUKTURE (Kazalnik sprememb)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	6,2%	6,7%	5,9%
Uvrstitev		102	10
Najboljša vrednost		Tabor 12,9%	Razkrižje 9,7%
Najmanj ugodna vr.		Črna na Koroškem 1,2%	Hodoš 3,7%

Sprememba deleža delovno aktivnih prebivalcev z bivališčem v občini in visoko ali višjo izobrazbo med leti 2008 in 2012 v odstotnih točkah.

06 Življenjski standard*

Vrednost sestavljenega indeksa: **45,57**

Uvrstitev: **105**

5. decil

Najboljša vrednost indeksa: Preddvor (59,28)

Ključni razvojni kazalniki (indeks ISSO)

PRORAČUNSKI ODHODKI ZA KULTURO (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	75,1€	77€	61€
Uvrstitev		39	6
Najboljša vrednost		Vitanje 971€	Kobilje 792€
Najmanj ugodna vr.		Velika Polana 3,1€	Velika Polana 3,1€

Postavka 082 po enotnem kontnem načrtu. Iz zaključnih računov 2012.

PRORAČUNSKI ODHODKI ZA ŠPORT (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	52,5€	38€	33€
Uvrstitev		28	7
Najboljša vrednost		Cerkvenjak 421€	Ljutomer 105€
Najmanj ugodna vr.		Kostel 0	Razkrižje 3,1€

Postavka 081 po enotnem kontnem načrtu. Iz zaključnih računov 2012

NETO PLAČE (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	911€	1.000€	907€
Uvrstitev		86	9
Najboljša vrednost		Cerklje na Gorenjskem 1.388€	Grad 1.013 €
Najmanj ugodna vr.		Osilnica 549€	Hodoš 774€

Povprečne neto plače, izplačane v občini. Enota merjenja so pravne osebe(delodajalci).
Podatek za oktober 2013.

POVPREČNI BRUTO PREJEMKI (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	8.065€	9.652€	6.830€
Uvrstitev		143	4
Najboljša vrednost		Trzin 13.141€	Murska Sobota 9.427€
Najmanj ugodna vr.		Hodoš 4.665€	Hodoš 4.665€

Povprečni letni bruto prejemki na posameznika (2011) – izračunani iz podatkov o dohodnini.

PREJEMNIKI SOCIALNIH POMOČI (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	87	42	65
Uvrstitev		207	25
Najboljša vrednost		Horjul 7	Križevci 38
Najmanj ugodna vr.		Rogašovci 97	Rogašovci 97

Število prejemnikov denarnih socialnih pomoči na 1000 prebivalcev. 2011. Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.

DELEŽ NASELJENIH STANOVANJ, KI NIMAJO VSEH ELEMENTOV INFRASTRUKTURE (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	7,3%	5%	10,2%
Uvrstitev		119	10
Najboljša vrednost		Jesenice 1,4%	Murska Sobota 2,3%
Najmanj ugodna vr.		Hodoš 32%	Hodoš 32%

Osnovni elementi infrastrukture so notranje stranišče, kopalnica, voda in elektrika. V odstotkih. Občine z nižjim deležem so uvrščene višje. Stanje: 1.1.2012

SPREMEMBA POVPREČNIH BRUTO PREJEMKOV (Kazalnik sprememb)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	+20,8%	+13,8%	+24%
Uvrstitev		61	21
Najboljša vrednost		Kuzma 37,7%	Kuzma 37,7%
Najmanj ugodna vr.		Šentrupert -5,4%	Murska Sobota 15,2%

Sprememba povprečnih bruto prejemkov, izračunanih iz dohodnine. Obdobje med leti 2007 in 2011. Regija: Srednja vrednost.

SPREMEMBA ŠTEVILA PREJEMNIKOV SOCIALNIH POMOČI (Kazalnik sprememb)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	-9	6	-4
Uvrstitev		20	6
Najboljša vrednost		Destrnik -48	Šalovci -19
Najmanj ugodna vr.		Velenje 27	Črenšovci 15

Na 1000 prebivalcev za obdobje 2009 – 2011. Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje. Slovenija in regija: srednje vrednosti.

NOVI PRIKLJUČKI NA VODOVOD (Kazalnik sprememb)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	0,09%	0,04%	0,06%
Uvrstitev		54	10
Najboljša vrednost		Bistrica ob Sotli 0,35%	Gornji Petrovci 0,21%
Najmanj ugodna vr.		0 (3 občine)	Kobilje, Hodoš 0

Sprememba deleža stanovanj, priključenih na javni vodovod. Obdobje: 2010 – 2012. V odstotnih točkah. Regija: Srednja vrednost.

NOVI PRIKLJUČKI NA KANALIZACIJSKO OMREŽJE (Kazalnik sprememb)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	0,3%	0,49%	0,63%
Uvrstitev		166	21
Najboljša vrednost		Rače Fram 3,8%	Apače 1,77%
Najmanj ugodna vr.		0 (5 občin)	Kobilje, Hodoš 0

Sprememba deleža stanovanj, priključenih na javno kanalizacijsko omrežje. Obdobje: 2010 – 2012. V odstotnih točkah. Regija: Srednja vrednost.

* V skladu s sestavo indeksa ISSO podindeks, ki združuje kazalnike, povezane z življenjskim standardom, vsebuje tako indikatorje, ki merijo stanje, kot tudi tiste, ki osvetljujejo aktivnosti občine in dinamiko sprememb življenjskega standarda. Tako najvišje uvrščena občina ni preprosto kraj, kjer bi bil standard stanovalcev najvišji.

07 Socialna kohezija in politična kultura

Vrednost sestavljenega indeksa: **33,63**

Uvrstitev: **191**

Najboljša vrednost indeksa: Komen (77,58)

Ključni razvojni kazalniki (indeks ISSO)

PRORAČUNSKI ODHODKI ZA MEDNARODNO SODELOVANJE (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	0,47€	3,9€	2,42€
Uvrstitev		70	11
Najboljša vrednost		Komen 70€	Odranci 28,6€
Najmanj ugodna vr.		0 (133 občin)	0 (16 občin)

Postavka 03 po enotnem kontnem načrtu. Vsota za pet let (2008 – 2012), preračunana na prebivalca.

PRORAČUNSKI ODHODKI ZA IZVAJANJE PROGRAMOV SOCIALNEGA VARSTVA (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	209€	193€	202€
Uvrstitev		72	8
Najboljša vrednost		Loški potok 1.620€	Rogašovci 370€
Najmanj ugodna vr.		Šmartno pri Litiji 28€	Kobilje 48€

Postavka 2040 po enotnem kontnem načrtu. Vsota za pet let (2008 – 2012), preračunana na prebivalca.

VOLILNA UDELEŽBA (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	45,39%	56,71%	60,3%
Uvrstitev		194	27
Najboljša vrednost		Hodoš 80,76%	Hodoš 80,76%
Najmanj ugodna vr.		Jesenice 33,6%	Lendava

V prvem krogu na lokalnih volitvah 2010. Slovenija in regija: srednje vrednosti.

Po zgledu raziskav OECD opisujemo socialno kohezijo z dvema skupinama indikatorjev socialnega in asocialnega vedenja. Kot indikator socialnega vedenja je v indeks vključena

volilna udeležba. Kot indikator asocialnega vedenja smo uporabili delež storilcev kaznivih dejanj. (Glej: OECD Society at a Glance 2011 – Social Indicators)

OBSOJENI STORILCI KAZNIVIH DEJANJ (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	0,62%	0,36%	0,49%
Uvrstitev		201	23
Najboljša vrednost		Luče, Solčava 0	Veržej 0,15%
Najmanj ugodna vr.		Hodoš 0,81%	Hodoš 0,81%

Glede na občino stalnega bivališča. Povprečna vrednost za pet let (2008 – 2012). Občine z nižjim deležem so uvrščene višje.

08 Okolje

Vrednost sestavljenega indeksa: **35,18**

Uvrstitev: **133**

Najboljša vrednost indeksa: Mirna Peč (74,96)

Ključni razvojni kazalniki (indeks ISSO)

ODHODKI ZA VARSTVO OKOLJA (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	12,62€	11,29€	15,40€
Uvrstitev		46	10
Najboljša vrednost		Kostel 501€	Gornji Petrovci 244€
Najmanj ugodna vr.		0 (83 občin)	0 (8 občin)

Natančneje gre za odhodke za zmanjševanje onesnaženosti ter varstvo biološke raznovrstnosti in krajine; to sta postavki 053 in 054 v enotnem kontnem načrtu. Vsota za pet let (2008 – 2012), preračunana na prebivalca. Vir: zaključni računi občin.

ODHODKI ZA SPODBUJANJE UČINKOVITE RABE ENERGIJE (Kazalnik aktivnosti)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	0	5€	14,24€
Uvrstitev		99-210	9-27
Najboljša vrednost		Žužemberk 182€	Murska Sobota 81€
Najmanj ugodna vr.		0 (113 občin)	0 (19 občin)

Postavka 1206 v enotnem kontnem načrtu. Vsota za pet let (2008 – 2012), preračunana na prebivalca. Vir: zaključni računi občin.

ODPADKI (Kazalnik stanja)

	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	303	258	193
Uvrstitev		152	25
Najboljša vrednost		Osilnica 104	Gornji Petrovci 113
Najmanj ugodna vr.		Šempeter-Vrtojba 559	Murska Sobota 464

Količine odpadkov, zbranih z javnim odvozom. V kilogramih in preračunane na prebivalca. 2012. Občine z nižjimi vrednostmi so uvrščene višje.

RAST KOLIČINE ODPADKOV (Kazalnik sprememb)

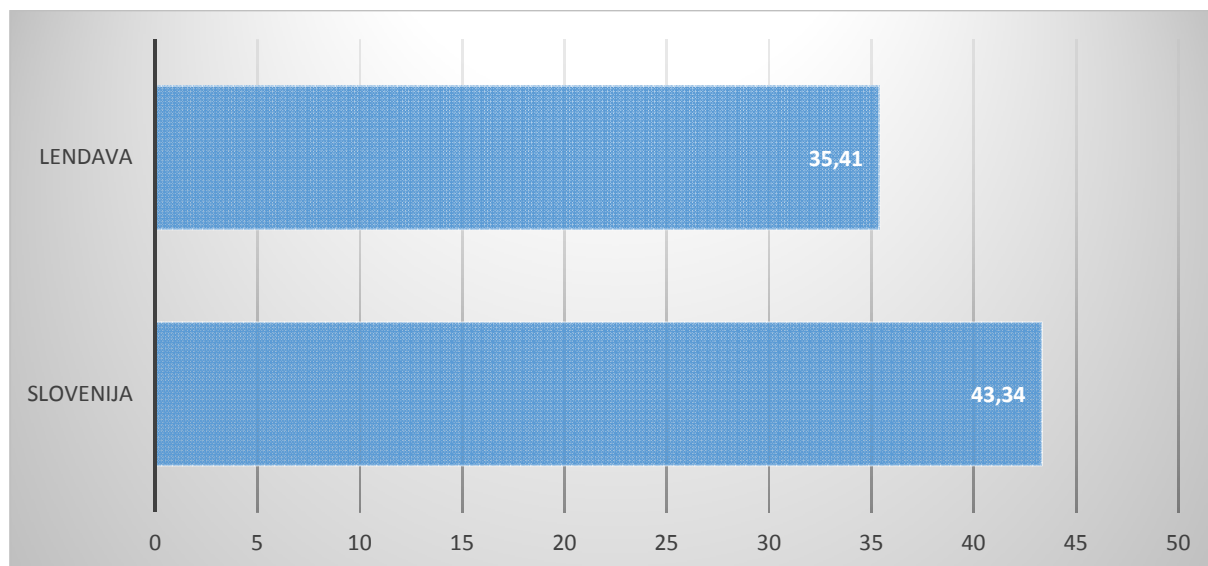
	Lendava	Slovenija	Regija
Vrednost	-27,5%	-21,3%	-14,2%
Uvrstitev		73	10
Najboljša vrednost		Sv.Tomaž -87,6%	Turnišče -51,5%
Najmanj ugodna vr.		Kuzma +62,8%	Kuzma +62,8%

Sprememba med leti 2008 in 2012 v odstotkih. Občine z nižjimi vrednostmi so uvrščene višje.

09 Razvojna dinamika

Indeks dinamičnih sprememb

Uvrstitev: **180. mesto**

Selitveni prirast	-51,55
Sprememba števila prebivalcev	-68,88
Sprememba starostne strukture	-70,58
Sprememba števila podjetij	2,71
Ustanavljanje novih podjetij	-16,84
Rast skupnega prihodka	-60,00
rast števila delovnih mest	-83,49
Gibanje brezposelnosti	-16,25
Sprememba izobrazbene strukture	0,88
Rast povprečnega bruto prihodka	16,60
Sprememba števila prejemnikov socialnih pomoči	50,00
Sprememba deleža stanovanj s priključkom na vodovod	5,46
Sprememba deleža stanovanj s priključkom na kanalizacijsko omrežje	91,76
Sprememba količine odpadkov na prebivalca	-46,93
indeks DI1	-18,30

Za primerjave uporabljamo petletno obdobje s tem, da upoštevamo zadnji podatek, ki je bil na voljo v času, ko smo pripravili celovito analizo kazalnikov ISSO za leto 2014. Najpogosteje merimo razvoj med leti 2008 in 2012.

Tabela kaže indeks glede na osnovno vrednost za Slovenijo 0: torej razmerje s povprečnimi vrednostmi. Uporabljene so indeksne vrednosti iz izračuna sestavljenega kazalnika, kar pomeni, da so podatki normalizirani.

Občina je v nekaterih primerih uvrščena sicer dobro, a je odstopanje od povprečne vrednosti za Slovenijo je lahko vseeno zelo veliko.

Demografija

Uvrstitve Lendave glede na demografske kazalnike spremembe:

Selitveni prirast	200
Sprememba števila prebivalcev	204
Sprememba starostne strukture	176

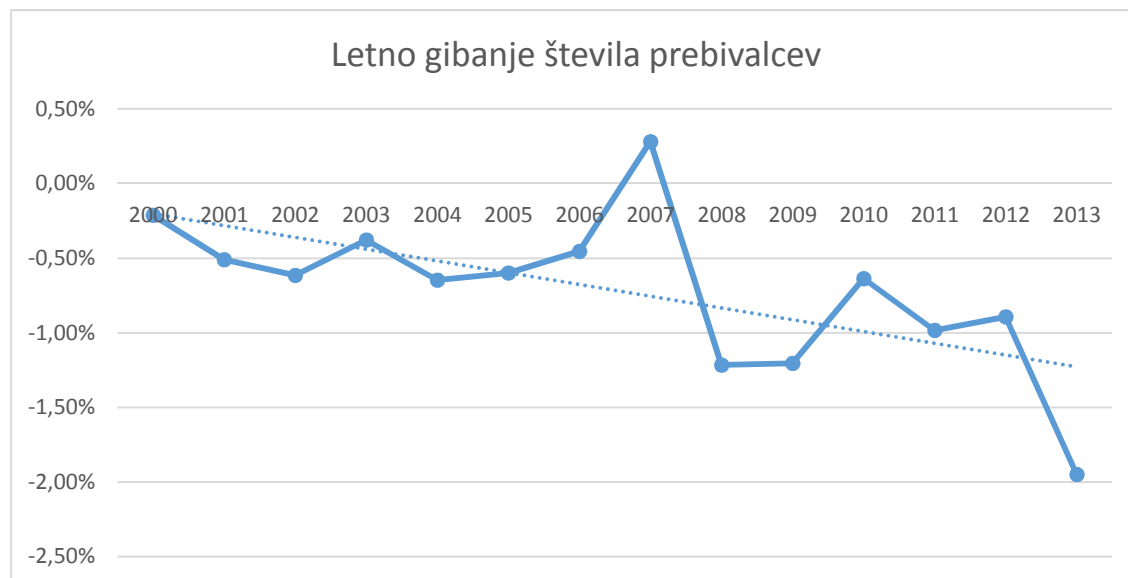
Vrednosti kazalnikov

	Lendava	Slovenija	Regija	Najboljši rezultat
Selitveni prirast	-39,08	5,52	-11,93	192,89
Sprememba števila prebivalcev	-4,39	0,82%	-1,68%	17,58%
Sprememba starostne strukture	+8,2%	4,30%	+5,1%	-14,40%

Petletni kumulativni podatek: 2008 – 2012

Demografska gibanja so izrazito neugodna. Na kratko povedano Lendava izgublja prebivalce, s tem pa se tudi slabša starostna struktura: delež starejših od 65 let se je tako v petih letih povečal za dobrih osem odstotkov.

Pri tem gre za dolgoročna gibanja. Lendava je imela pred 15 leti skoraj 12.000 prebivalcev. Od takrat praktično ves čas izgublja prebivalce; posebej zaskrbljujoče je, da se to gibanje še stopnjuje. Samo med julijem 2012 in julijem 2013 je mesto izgubilo 212 prebivalcev ali skoraj 2 odstotka. Če se bodo takšna gibanja nadaljevala, bo število prebivalcev občine že v nekaj letih padlo pod 10.000. K negativnemu gibanju prispevata tako selitveni kot naravni prirast. Res je tudi, da takšna gibanja lahko zaznamo v celotni regiji – a tudi v Pomurju je Lendava med občinami z najšibkejšimi dinamičnimi kazalniki na področju demografije.

Gospodarstvo

Uvrstitve Semiča glede na gospodarske kazalnike spremembe:

Sprememba števila podjetij	100
nova podjetja	132
rast prihodka	162

Vrednosti kazalnikov

	Lendava	Slovenija	Regija	Najboljši rezultat
Sprememba števila podjetij	3,07	4,60	3,13	18,50
Ustanavljanje novih podjetij	5,8	6,60	4,77	17,60
Rast skupnega prihodka	-20,7	-8,50%	-4%	822%

Kazalnike podjetniške dinamike dajejo za Lendavo dvojno sliko. Na prvi pogled dinamika zaostaja za slovenskim povprečjem, kar je posebej vidno pri padanju prihodka. V petih letih je občinsko gospodarstvo izgubilo petino prihodka, oziroma približno 50 milijonov evrov. Toda na to dinamiko je usodno vplival položaj enega samega podjetja, družbe Nafta Petrochem. Tej družbi so se prihodki v enakem obdobju skrčili za 42 milijonov. Povedano drugače: brez Nafta Petrochem je gospodarstvo Lendave izgubilo samo 8 milijonov ali dobre 3 odstotke, to pa je precej bolje od državnega povprečja.

Še dva pomembna podatka za dinamiko občinskega gospodarstva. Nafta Petrochem je prispevala večino izgube za občinsko gospodarstvo. Skupna izguba podjetij v Lendavi je znašala leta 2011 6,6 milijonov evrov (dobrih 5 milijonov na račun največje družbe), leta 2012 pa 1,8 milijona: toda brez izgube Nafta (3,3 milijona evrov) bi občinsko gospodarstvo poslovalo z dobičkom. Poleg tega je leta 2012 že zabeležilo skromno rast.

Trg dela

Uvrstitve Lendave glede na kazalnike spremembe na trgu dela:

Število delovnih mest	187
Gibanje brezposelnosti	161

Vrednosti kazalnikov

	Lendava	Slovenija	Regija	Najboljši rezultat
Rast števila delovnih mest	-17,5%	-7%	-12,4%	57%
Gibanje brezposelnosti	3,9%	3,40%	1,5%	-4,40%

Če bi na področju gospodarstva lahko odkrili prve znake, ki morda napovedujejo okrevanje, se ti znaki na trgu dela še niso pokazali. Stanje ostaja zahtevno tako v primerjavi z regijo kot s Slovenijo v celoti. Stopnja brezposelnosti se je gibala okrog 20 odstotkov že leta 2005. Najnižjo raven je dosegla brezposelnost tik pred izbruhom krize – torej septembra 2008, ko je padla na 14,4 odstotka (v Sloveniji je bila takrat stopnja brezposelnosti 6,3 odstotka). V zadnjem času se že dlje stopnja brezposelnosti v občini giblje okrog 22 odstotkov.

Izobrazba

Uvrstitev Semiča glede na kazalnik spremembe izobrazbe:

Sprememba izobrazbene strukture	102
---------------------------------	-----

Vrednost kazalnika

	Lendava	Slovenija	Regija	Najboljši rezultat
Sprememba izobrazbene strukture	6,2%	6,70%	5,9%	12,90%

Pri izobrazbeni strukturi (merjeni kot sprememba deleža delovno aktivnih prebivalcev z višje ali visokošolsko izobrazbo) ni večjih posebnosti: dinamika je nekoliko manjša od povprečne.

Če upoštevamo Slovenijo v celoti, ostaja izobrazbena struktura v občini razmeroma manj ugodna: v Sloveniji se je v petih letih delež univerzitetno izobraženega delovno aktivnega prebivalstva povečal z 22,7 na 29,4 odstotka.

	2008	2012
Število delovno aktivnih prebivalcev	4.562	3.732
Število del. aktivnih z univ. izobrazbo	828	907
Delež del. akt. prebivalcev z univerzitetno izobrazbo	18,1%	24,3%

Življenjski standard

Uvrstitve Lendave glede na kazalnike spremembe življenjskega standarda:

Bruto prejemek	61
Prejemniki socialne pomoči	20
priključenost stanovanj na vodovod	54
priključenost stanovanj na kanalizacijo	166

Vrednosti kazalnikov:

	Lendava	Slovenija	Regija	Najboljši rezultat
Rast povprečnega bruto prihodka	20,8%	13,80%	18%	37,70%
Sprememba števila prejemnikov socialnih pomoči	-9	6	-4	-48,00
Sprememba deleža stanovanj s priključkom na vodovod	0,09%	0,04%	0,06%	0,35%
Sprememba deleža stanovanj s priključkom na kanalizacijsko omrežje	0,3%	0,49%	0,63%	3,80%

Povprečni bruto prihodek na prebivalca (izračunan iz dohodnine) se je v petih letih (2007 – 2011) povečal za 1.391 evrov ali za skoraj 21 odstotkov. To je opazno bolj kot se je povečal prihodek povprečnega prebivalca Slovenije. Še vedno pa je povprečni bruto prihodek v Lendavi leta 2011 dosegal le 83,5 odstotka povprečja za Slovenijo. V regiji imajo ugodnejši bruto prihodek na prebivalca le tri občine (Murska Sobota, Radenci in Veržej).

občina	Bruto prihodek na prebivalca	Rast v petih letih
Murska Sobota	9.427€	+15,2%

Število prejemnikov socialnih pomoči se je sicer opazno zmanjšalo, a podatek je potrebno opazovati v kontekstu socialne podobe občine: Lendava ostaja med občinami, kjer prejema socialne pomoči največji delež prebivalstva (8,7 odstotka).

Tudi ostala dva kazalnika (spremembe deleža stanovanj s priključkom na vodovod, oziroma kanalizacijo) imata le omejen pomen. Med leti 2010 in 2012 je dobilo priključek na vodovod 36 stanovanj v občini, s čemer se je delež stanovanj s pitno vodo povečal s 96,2 na 96,3 odstotka. To je le za malenkost pod slovenskim povprečjem (97,5 odstotka).

Pri priključkih na kanalizacijsko omrežje je relativno povečanje dokaj skromno (0,3 odstotka) – ponovno: podatek dobi pravo težo šele, če ga postavimo ob siceršnjo raven razvitosti kanalizacijskega omrežja v občini. Tu Lendava močno odstopa od slovenskega povprečja. Delež se je povečal s 64,9 na 65,2 odstotka – slovensko povprečje leta 2012 pa je bilo 55,6 odstotka. Po opremljenosti stanovanj s kanalizacijskim priključkom je občina na visokem 29. mestu v Sloveniji.

Okolje

Uvrstitev Lendave

Sprememba količine odpadkov na prebivalca	73
---	----

Sprememba količine odpadkov je v tem trenutku praktično edini podatek za občine, ki je dostopen in še omogoča smiselne primerjave – a tudi ta podatek je uporaben le deloma in ne dopušča splošnejših sklepov brez dopolnitve z ostalimi podatki.